

Beslut om utökning och tillägg till skötselplan för naturreservatet Isgärde Kustlövskog i Borgholms och Mörbylånga Kommuner

Beslut

Länsstyrelsen beslutar om geografisk utökning av naturreservatet Isgärde kustlövskog. Reservatets nya avgränsning framgår av beslutskarta (bilaga 1.1 och 1.2) och de gränser som slutligen utmärks i fält. Det utökade området ska ha samma syfte, skäl, föreskrifter och undantag som det befintliga naturreservatet Isgärde kustlövskog, NVR-id 2045889 (beslutat 2023-12-13, dnr 511-3172-17). För att uppnå och tillgodose syftet med naturreservatet fastställer Länsstyrelsen ett tillägg till skötselplanen för områdets långsiktiga vård (bilaga 2). I övrigt gäller skötselplanen från 2023-12-13 (dnr 511-3172-17).

Det här beslutet riktar sig till dig som är fastighetsägare eller har en annan rättighet i området, som till exempel fiskerätt, jordbruksarrende, jakträtt eller ledningsrätt.

Bestämmelser som beslutet grundas på

Miljöbalken 7 kapitlet:

4 § (syftet med naturreservatet)

5 § första stycket (skälen för beslutet)

5 § andra stycket (inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden)

6 § (förpliktelse att tåla visst intrång)

30 § (ordningsföreskrifter)

Förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken med mera:

21 § (förvaltare av naturreservat)

22 § (länsstyrelsen får meddela ordningsföreskrifter)

Uppgifter om naturreservatet

Namn:	Isgärde kustlövskog
NVR ID:	2045889
Län:	Kalmar
Kommuner:	Mörbylånga och Borgholm
Församling/socken:	Glömminge
Lägesbeskrivning:	Isgärde kustlövskog ligger söder om samhället Stora Rör på Öland
Centrumkoordinater (SWEREF99TM):	X: 592674, Y: 6289417, X: 593451, Y: 6290643
Kartblad Index 100 km:	62F
Naturgeografisk region:	14b N. Öland
Fastigheter:	Utökningen utgörs av del av Isgärde 8:6. Övriga fastigheter i det befintliga naturreservatet utgörs av del av Stora rör 2:1, del av Isgärde 4:3, 6:17, 7:3, 7:23 samt s:6 med 2:1 och 5:3.
Ägarkategorier:	Enskilda och Borgholms kommun
Areal:	ca 42 ha uppdelat i fyra delområden, varav utvidgad del utgör ca 5 ha.
Landareal:	totalt ca 38 ha

Vattenareal: totalt ca 4 ha

Förvaltare av naturreservatet: Länsstyrelsen Kalmar län

Beskrivning av ärendet

Bakgrund

Kännedom om områdets höga naturvärden har funnits länge och området beskrivs i Kalmar läns naturvårdsprogram, Natur- och kultur på Öland från 2001. Länsstyrelsens trädinventeringar 2014-2015 visade även att området hyser en stor mängd skyddsvärda träd. Dialoger med markägarna om att bilda naturreservat inleddes av Länsstyrelsen år 2017. Dialogerna har bland annat berört avgränsning, föreskrifternas utformningar och undantag från föreskrifterna. Parason och Värderingsbyrån syd har på uppdrag av Länsstyrelsen genomfört värdering av området.

År 2023 bildades naturreservatet Isgärde kustlövskog efter att Länsstyrelsen tecknat avtal om intrångsansättning med ingående fastighetsägare. För den fastighet som reservatet nu utvidgas med tecknades en överenskommelse om intrångsansättning med fastighetsägarna år 2024.

Remiss

Samråd för naturreservatet Isgärde kustlövskog har genomförts med Naturvårdsverket och Havs- och vattenmyndigheten som tillstyrkt förslaget. Förslag till beslut och skötselplan har skickats på remiss den 2025-10-19 till Mörbylånga kommun, Skogsstyrelsen, Riksantikvarieämbetet, Sveriges Geologiska undersökning (SGU), Naturskyddsföreningen i Kalmar län, LRF sydost, Mellersta Götalands jordägarförbund, Föreningen SydostEntomologerna, Ölands botaniska förening, Ölands naturskyddsförening, Ölands ornitologiska förening, Friluftsförbundet Region Öst, Station Linné Linnéuniversitetet, Svenska jägareförbundet, Johan Stensson, Glömminge hembygdsförening, Södra skogsägarna och Region Kalmar län. Kända sakägare förelades 2025-09-16 med stöd av 24 § förordningen om områdesskydd (1998:1252) enligt miljöbalken att inkomma med yttrande.

Förslag till beslut har även med stöd av 47 och 49 §§ delgivningslagen (SFS 2010:1932), kungjorts i ortstidningarna Kalmar läns tidning den 2025-10-16, Post och inrikes tidning den 2025-10-17, Ölandsbladet den 2025-10-18 och Barometern OT den 2025-10-18.

Yttranden har inkommit ifrån Skogsstyrelsen, Riksantikvarieämbetet, Statens fastighetsverk, Mörbylånga kommun, SGU, Glömminge hembygdsförening och Region Kalmar län. Yttrandena sammanfattas nedan.

Sveriges geologiska undersökning. SGU, meddelar att de avstår från att yttra sig.

Skogsstyrelsen ställer sig positiv till att området skyddas långsiktigt och tillstyrker att naturreservatet utvidgas enligt presenterat förslag, samt att syfte, skäl och föreskrifter i gällande beslut ska gälla även i den utvidgade delen. Utvidgning av reservatet är väl motiverad av att reservatet blir mindre fragmenterat. Utvidgning av reservatet bedöms inte försvåra skogsbruk på angränsande skogsfastigheter.

Riksantikvarieämbetet har inget att erinra gällande utökningen av reservatet, utan hänvisar till de kommentarer de tidigare lämnat i samband med bildandet av reservatet.

Statens fastighetsverk meddelar att de inte förvaltar några fastigheter inom området eller i dess omedelbara närhet. Utifrån detta har de ingenting att erinra.

Glömminge hembygdsförening meddelar att styrelsen är mycket positiv till förslaget om utökning av befintligt naturreservatet.

Mörbylånga kommun ställer sig positiv till utökningen. Det innebär att nuvarande naturområde blir ett mer sammanhängande naturområde som är positivt ur bland annat spridningssynpunkt och bevarande värde. Kommunen har vid bildandet av reservatet 2023 yttrat sig angående framtida ledningsdragningar av bland annat vatten och avlopp.

Region Kalmar län ställer sig positiv till det nya beslutet som syftar till att bevara och utveckla ett värdefullt landskap med höga naturvärden. Region Kalmar län gör också bedömningen att detta kommer att göra området mer attraktivt ur ett besöksnäringssperspektiv.

Motivering till beslutet

Naturreservatet Isgärde kustlövsskog utgör ett mycket värdefullt område som innehåller miljöer med en stor mångfald av svamp, växt- och djurarter. Naturmiljöerna ek- och hasseldominerad

ädelövsskog, trädklädd betesmark och sandig gräsmark är mycket viktiga för att skydda arters habitat och bidra till spridning av arter. Området bjuder även på naturupplevelse i mycket vacker natur.

Det utökade området utgörs till stor del av ekdominerad betad skog och betad strandäng som kompletterar värdena i det befintliga reservatet. Utökningen av naturreservatet bidrar till att tidigare skyddade delar binds ihop och får en ändamålsenlig skötsel.

Bevarandet av området är prioriterat i enlighet med den nationella strategin för skydd av skog. Ädelövsskog är en särskilt prioriterad skogstyp och reservatet ligger i en skogsbiologisk värdetrakt för ädelöv. Placeringen i en värdetrakt med många värdefulla ädelövskogar, inte minst ett stort antal närliggande naturreservat, gör att skyddet bedöms kunna bidra till bättre grön infrastruktur och ökad biologisk mångfald på landskapsnivå.

Att reservatet som helhet har höga värden på beståndsnivå och ligger i närheten av en tätort är ytterligare skäl till att området är högt prioriterat för skydd.

För att värdena ska finnas kvar och utvecklas behöver även den tillkommande delen undantas från skogsproduktion, dikning samt av olika exploateringsföretag. Sammantaget bedömer Länsstyrelsen att områdets höga naturvärden motiverar att reservatet utökas.

Nationella och regionala intressen

Isgärde kustlövsskog ingår i ett riksintresse för obruten kust MB 4 kap 3§: Smålands skärgård – Simpevarp och Öland. Det ingår även i ett riksintresse för rörligt friluftsliv MB 4 kap 1 och 2 §§: Öland. Naturreservatet tas även upp i Kalmar läns naturvårdsprogram, Natur- och kultur på Öland.

Miljökvalitetsmål

Beslut om utökning bidrar även till att uppfylla Sveriges internationella åtaganden om skydd av den biologiska mångfalden och till miljökvalitetsmålen levande skogar, ett rikt odlingslandskap och ett rikt växt- och djurliv.

Ekosystemtjänster

Länsstyrelsen bedömer att naturreservatet bidrar med flera olika ekosystemtjänster tack vare att områdets biologiska mångfald bevaras i friska och varierande naturmiljöer. En hög biologisk

mångfald försäkrar oss tillgång till alla nyttor arterna bidrar med i ekosystemen. Exempel på ekosystemtjänster i naturreservatet är vattenrening, luftrening, pollinering, estetiska naturupplevelser och rekreation och hälsa.

Lämplig användning av markområde

Enligt 1 kap. 1 § miljöbalken ska denna tillämpas så att bland andra värdefulla natur- och kulturmiljöer skyddas och vårdas och den biologiska mångfalden bevaras. Länsstyrelsen har, i enlighet med 3 kap. miljöbalken, prövat och funnit att beslutet om utökning av naturreservatet Isgärde kustlövskog är förenligt med en, från allmän synpunkt, lämplig användning av markområdet och att beslutet inte strider mot gällande kommunal översiktsplan.

Konsekvensutredning av påverkan på allemansrätten

Länsstyrelsen bedömer att det saknas skäl för en konsekvensutredning av de föreslagna ordningsföreskrifterna enligt C, eftersom de innebär så begränsade konsekvenser. Detta enligt vad som sägs i 3 och 4 §§ förordningen (2024:183) om konsekvensutredningar.

Intresseprövning

Naturreservatet utgör ett mycket värdefullt område som hyser miljöer med en stor mångfald av växt-, svamp- och djurarter. Länsstyrelsen anser att områdets värden bäst ges ett långsiktigt skydd genom utökning av naturreservatet Isgärde kustlövskog. Länsstyrelsen bedömer att de allmänna intressena gällande områdets höga natur- och friluftlivsvärden överväger den enskildes rätt till viss markanvändning som kan påverka området negativt. Länsstyrelsen har i enlighet med 7 kap. 25 § miljöbalken prövat och funnit att utökningen av naturreservatet Isgärde kustlövskog inte går längre i inskränkning av enskilds rätt att använda mark och vatten, än vad som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

Föreskrifterna och avgränsningen är anpassade till naturreservatets syften och värden. Om det senare visar sig finnas nya skäl eller behövas ytterligare inskränkningar för att uppnå syftet med skyddet får Länsstyrelsen meddela beslut om detta.

Du kan överklaga beslutet

Detta beslut kan överklagas hos Regeringen, Klimat- och näringslivsdepartementet, se bilaga 4.

Föreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken och 22 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. träder i kraft den dag som framgår av kungörelsen i Länsstyrelsens föfattningssamling och gäller omedelbart även om de överklagas.

Kungörelse

Beslutet ska kungöras i länets föfattningssamling, i Post- och Inrikes Tidningar 2025-12-05, Kalmar läns tidning 2025-12-04, Ölandsbladet 2025-12-06 och Barometern OT 2025-12-06. Berörda anses ha fått del av beslutet den dag kungörelsen varit införd i ortstidning.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Allan Widman med naturvårdshandläggare Pontus Axén som föredragande.

Allan Widman
Landshövding

Pontus Axén
Naturvårdshandläggare

Bilagor

- 1.1 Beslutskarta översikt
- 1.2 Beslutskarta detalj
- 2. Översiktskarta
- 3. Sakägarförteckning (endast till sakägare)
- 4. Hur man överklagar
- 5. Skötselplan
- 5.1 Skötselplanskarta

Sändlista

Sakägare enligt bilaga 3 sakägarförteckning

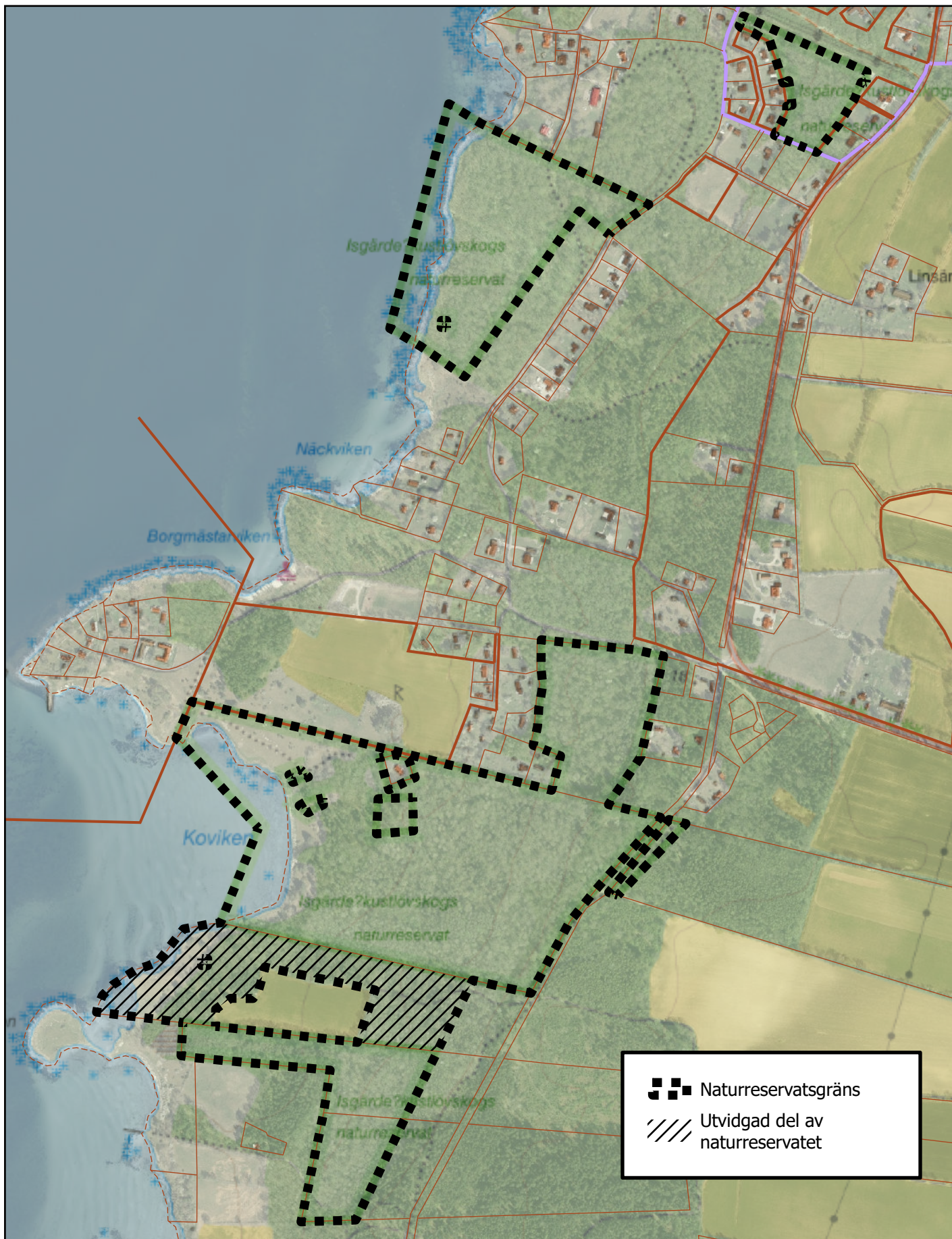
Övriga

Naturvårdsverket
Havs- och vattenmyndigheten
Skogsstyrelsen
Riksantikvarieämbetet
Sveriges geologiska undersökning
Lantmäteriet (via naturvårdsregistret)
Statens jordbruksverk
Mörbylånga kommun

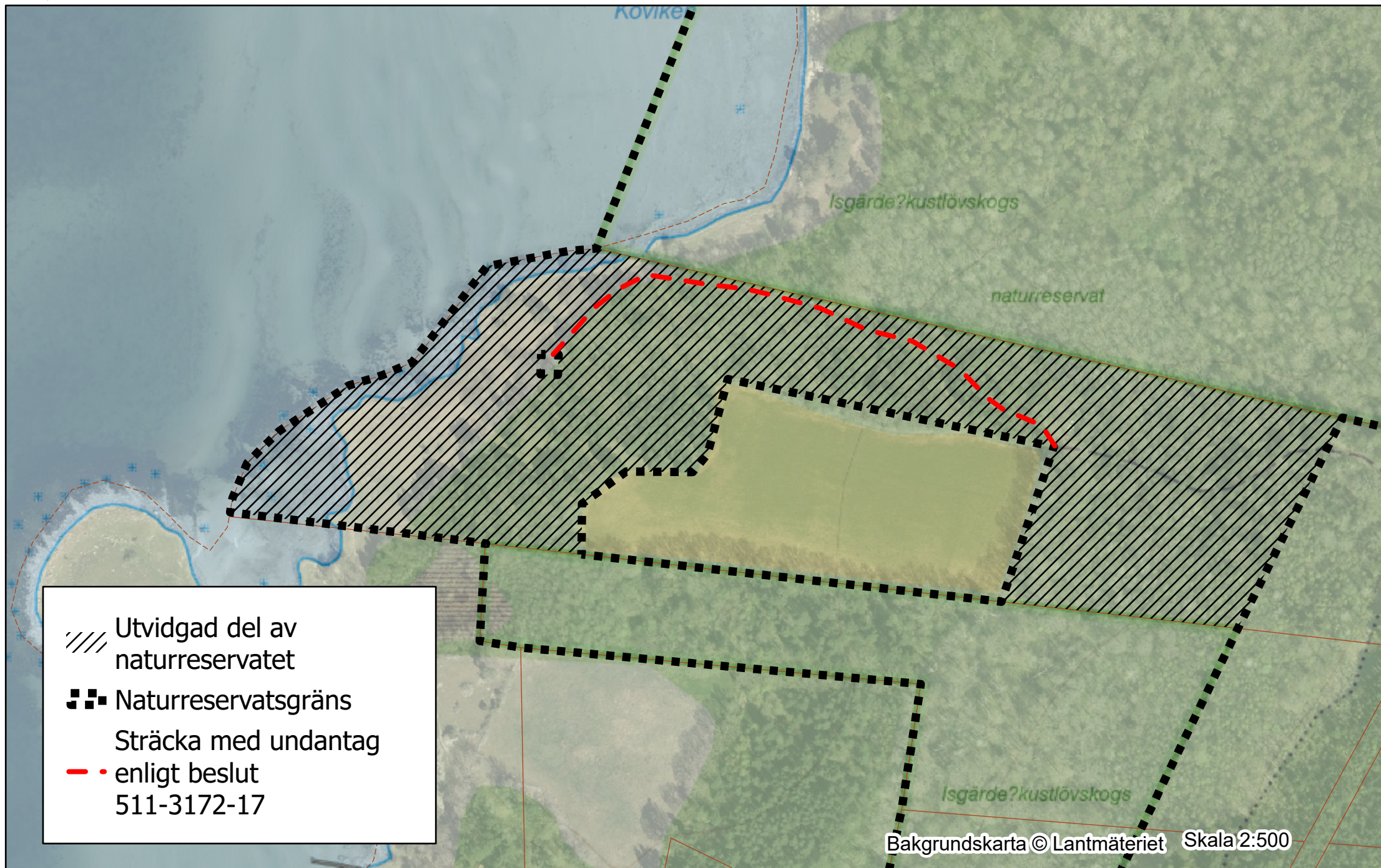
Länsstyrelsen
Kalmar län

Beslutskarta för utökad del av naturreservatet Isgärde kustlövskog

Beslutskarta för utökad del av naturreservatet Isgärde kustlövskog

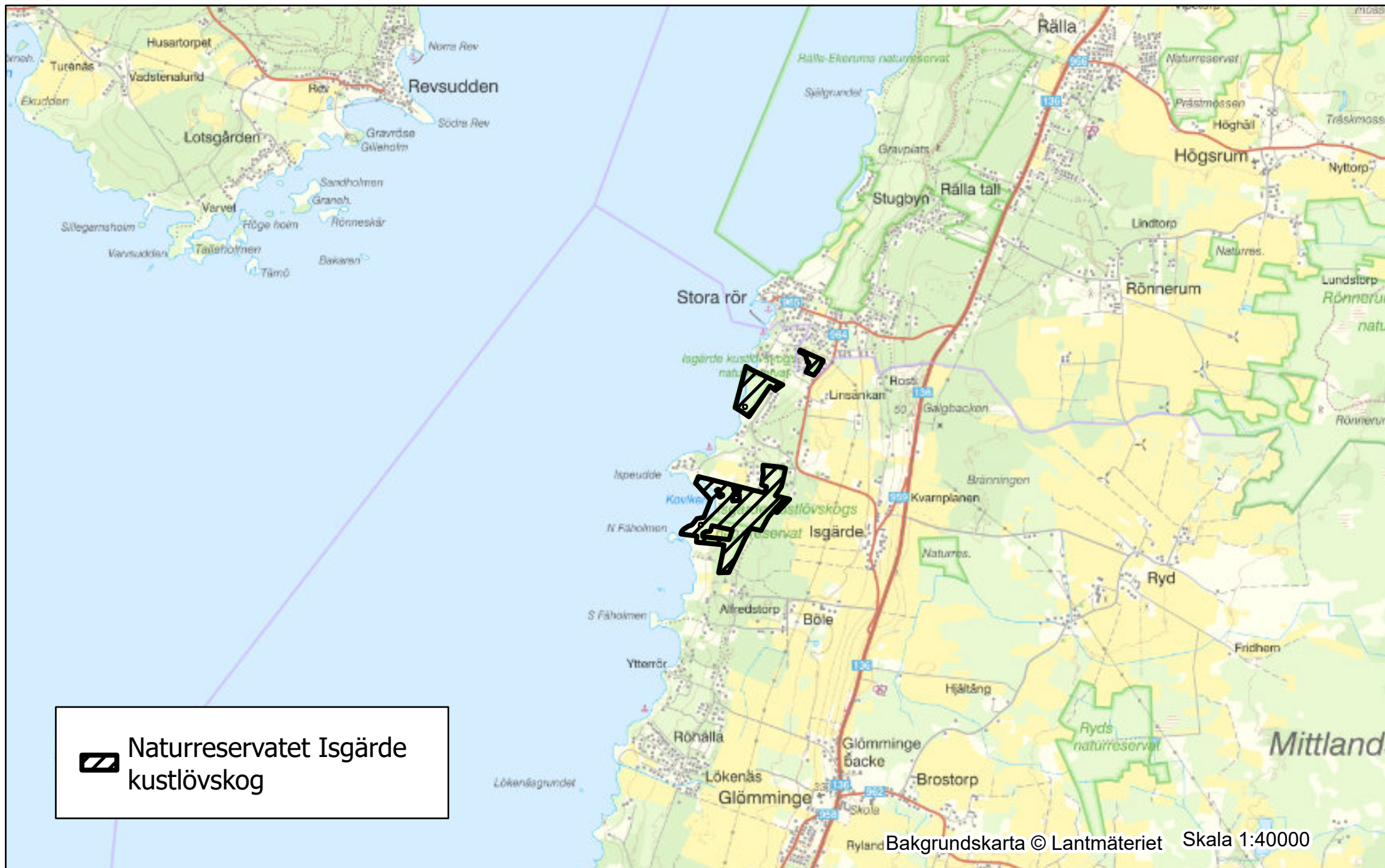

Länsstyrelsen
Kalmar län

Översiktskarta naturreservatet Isgärde kustlövskog

Bilaga 2 Översiktskarta
Tillhör Länsstyrelsens ärende dnr
1100-2025

Ni kan överklaga beslutet hos regeringen

Om ni inte är nöjda med Länsstyrelsens beslut, kan ni skriftligen överklaga beslutet hos regeringen.

Så här överklagar ni beslutet

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska ni lämna eller skicka er skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Kalmar län antingen via e-post; kalmar@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Kalmar län, 391 86 Kalmar.

Tiden för överklagande

Ert överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen senast den 27 december 2025. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ert överklagande kan ni be att få ytterligare tid till att utveckla era synpunkter och skälen till att ni överklagar. Sedan är det regeringen som beslutar om tiden kan förlängas.

Ert överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som ni överklagar, beslutets datum och diarienummer.
- Hur ni vill att beslutet ska ändras.
- Varför ni anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Om ni har handlingar som ni anser stödjer ert överklagande bifogar ni kopior på dessa. Kontakta Länsstyrelsen i förväg om ni behöver bifoga filer som är större än 25 MB via e-post.

Ombud

Om ni anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt er ska ombudet underteckna skrivelsen samt uppge sitt eget namn, adress och telefonnummer. Ombudet bör också bifoga en fullmakt.

Behöver ni veta mer?

Har ni ytterligare frågor kan ni kontakta Länsstyrelsen via e-post, kalmar@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-223 80 00. Ange diarienummer 1100-2025.

Tillägg till skötselplan för utökad del av naturreservatet Isgärde kustlövskog i Borgholms och Mörbylånga kommuner

Detta är ett tillägg till skötselplanen för naturreservatet Isgärde kustlövskog som fastställdes 2023-12-13, dnr: 511-3172-17. Tillägget till skötselplan berör endast den del av naturreservatet Isgärde kustlövskog som omfattas av den geografiska utökningen.

Skötselplanen är ett praktiskt handlingsprogram för syftet med och skötseln av ett naturreservat. Syftet med reservatet och föreskrifterna i beslutet bestämmer skötselplanens inriktning.

1. Skötselområden med bevarandemål och åtgärder

1.1 Skötselåtgärder och hänsyn i hela reservatet

I avsnitt 1.2 nedan redovisas de olika skötselområdena med en beskrivning, bevarandemål och skötselåtgärder. Vissa skötselåtgärder ska dock kunna genomföras i hela reservatet för att långsiktigt kunna bevara och utveckla naturvärdena. Följande åtgärder kan utföras även om de inte står angivna under respektive skötselområde:

- Åtgärder för att bekämpa invasiva främmande arter.
- Åtgärder för att gynna hotade arter knutna till reservatets livsmiljöer. Arter som tidigare funnits i trakten, får återinföras.
- Hydrologisk återställning, som till exempel igenläggning av diken, får ske där det inte riskerar att påverka mark utanför reservatet. Åtgärderna ska föregås av en utredning och analys av hur angränsande fastigheter och vägar kommer påverkas. Dialog ska ske med markägare och övriga vars egendom berörs av åtgärden.
- Friställning av skyddsvärda träd får ske där det är lämpligt. Åldersbestämning av ekar i syfte att uppskatta leveranstiden för när träden blir särskilt biologiskt intressanta får gärna ske inför åtgärderna.
- Inventering av marksvampar som bildar mykorrhiza med träd och hassel får gärna ske så att skötselåtgärder kan utformas med hänsyn till svampfloran.
- Sandblottor får skapas på land.
- Bete får gärna bedrivas men det är viktigt att betetrycket anpassas så att floran gynnas. För att gynna en rikligare blomning i fältskiktet får samtliga hävdade områden omfattas av betesfria år.
- Kulturlämningar och fornlämningar kan med fördel röjas fria från yngre träd och buskar. Insatser för att minska risken för att träd välter och skadar fornlämningar, exempelvis

kronreducering och hamling, får utföras där det är lämpligt.
Träd som fallit ner på kulturlämningar får flyttas åt sidan.

1.2 Skötselområden

1.2.1 Skötselområde 1:F: Ek-hassel (trädklädd betesmark 9070) (ca 3 hektar)

Beskrivning

Området är ett delområde till skötselområde 1. Övriga delområden, med dess bevarandemål och åtgärder finns beskrivna i skötselplanen från 2023 dnr: 511-3172-17.

Delområdet utgörs främst av ek- och talldominerad skog med varierande inslag av gran och hassel. I trädsiktet hittas ställvis också andra trädarter som ask, björk, klibbal, asp, sälg och rönn. Grov eller på annat sätt naturvårdsintressant ek och tall finns på flera platser, men merparten av träden har ännu inte hunnit bli gamla. Granen är vanligare i östra delen där den inte sällan konkurrerar med ekarna. Öppenheten från den angränsande åkern skapar ljusinsläpp från söder som når tall- och ekstammar som växer nära åkerkanten. Större delen av skötselområdet, med undantag för ytan öster om den angränsande åkern ingår i en betesmark. I fältsiktet växer trots relativt hög krontäckning ofta gräsvegetation.

Bevarandemål

- Arealen av Natura2000-livsmiljön trädklädd betesmark (9070) bör vara minst 2 hektar. För ytor som inte betas bör andra skötselmetoder användas för att uppnå liknande struktur.
- Trädsiktet ska domineras av ek. Det ska också finnas ett varierande inslag av hassel och träd såsom tall, björk, rönn, sälg, klibbal och ask. Blommande buskar såsom slån, hagtorn och rosor ska finnas i lämpliga brynmiljöer.
- Gran ska i princip inte förekomma.
- Området ska präglas av en variation mellan täta respektive glesa skogspartier. Mosaikartad luckighet och inslag av gläntor som skapar varma och vindskyddade miljöer ska finnas på lämpliga ställen. Särskilt väster om åkern ska trädsiktet vara glest och flikiga öppna gräsmarksytor med hävdgynnad flora

ska vara sammanbundna med gräsmarkerna i skötselområde 3.

Det ska finnas:

- Rikligt med gamla och grova träd (särskilt ek) och träd i olika generationer som efterträdare. Det ska också finnas skadade träd, hålträd och mulmträd i olika grader av ljusexponering.
- Död ved, främst av lövträd, inklusive levande träd med döda träddelar. Död ved ska finnas i olika former såsom stående, liggande och i olika grader av nedbrytning och ljusexponering.
- Rikligt med typiska och rödlistade arter av bland annat insekter, svampar och lavar, inte minst arter knutna till gammal ek. Arter som större ekbock och läderbagge ska på sikt ha förutsättningar att leva i naturreservatet.

Skötselåtgärder

Initiala restaureringsinsatser

- Lämpliga gamla, vidkroniga eller grova träd samt efterträdare i olika generationer friställs. Framför allt ek och gammal tall, men också en del ljuskrävande blommande träd och buskar såsom exempelvis sälg, hassel och rönn bör friställas på lämpliga platser.
- Avverkning, ringbarkning och röjning av gran och liknande åtgärder för att kraftig minska andelen gran.
- Naturvårdshuggning och röjning för att skapa mosaikartad luckighet, gläntor och flikiga bryn med buskar i betade delar.

Löpande skötsel

- Underhållsröjning av gläntor, luckighet, bryn, friställda träd och vid behov ytterligare friställning av andra lämpliga träd.
- Bete och vid behov stängsling. Området kan med fördel betas tillsammans med andra delar av reservatet. Fållindelning och/eller ersättning med slätter och röjning får ske om det bedöms gynna områdets bevarandevärden. Antalet djurenheter per hektar ska anpassas till fållans storlek, säsong och djurslag för att uppnå den betesintensitet som krävs för att nå bevarandemålen för skötselområdet, inklusive ytor med

hävdgynnad flora. Ett naturvårdsanpassat året runt bete och/eller perioder med svagt eller obefintligt betestryck kan vara lämpligt, men lämplig betesregim kan förändras över tid och behöva anpassas. Bete med nötkreatur eller sambete med nöt och häst är att föredra. Fårbete riskerar normalt att leda till minskad blomrikedom och bör därför inte bedrivas, om inte långa betesuppehåll som möjliggör för rik blomning och frösättning kan ske.

- Veteranisering av ekar eller andra lämpliga träd.
- Död ved får tillskapas genom till exempel fällning, ringbarkning och toppkapning.
- Murgröna får vid behov kapas i syfte att gynna lövträd.
- Uppsättning och underhåll av mulmholkar får ske.
- Tillfällig stängsling för att skydda föryngring av främst ek men också andra trädslag från bete får genomföras om det bedöms behövas för att långsiktigt säkra tillgången på efterträdare till gamla träd.

1. Grövre tallar i betesmarken

1.2.2 Skötselområde 3:B Gräsmark och strand vid koviken (ca 0,8 hektar)

Beskrivning

Området är ett delområde till skötselområde 3. Övriga delområden, med dess bevarandemål och åtgärder finns beskrivna i skötselplanen från 2023 dnr: 511-3172-17.

Skötselområdet utgörs av betad strandäng. Blommande örter som trift, röllika, liten blåklocka och klöverärt hittas i floran. I området har också krusfrö (NT) och den vackert rosablommande kustarunen hittats. Vid den steniga strandkanten förekommer driftvallar av bandtång och blåstång som ger näring åt strandväxter som strandmålla, spjutmålla och gåsört.

Bevarandemål

- Delområdet ska utgöras av strandäng. Natura 2000 livsmiljötyperna strandängar vid Östersjön (1630) och kalkgräsmark (6210) bör vara minst 0,8 hektar.
- Det ska finnas ett mindre inslag av träd- och buskar såsom ek, klibbal, tall, en och slån i bryn och som enstaka solitärer.
- Det ska finnas inslag av solbelysta gamla träd.
- Sand-/jordblottor bör finnas.
- Det ska finnas rikligt med hävdgynnade arter knutna till strandängar. Förekommande rödlistade arter ska finnas kvar.

Skötselåtgärder

Löpande skötsel

- Underhållsröjning av igenväxningsvegetation och vid behov friställning av träd.
- Bete och vid behov stängsling. Området kan med fördel betas tillsammans med andra delar av reservatet. Fållindelning och/eller ersättning med slåtter och röjning får ske om det bedöms gynna områdets bevarandevärden. Antalet djurenheter per hektar ska anpassas till fållans storlek, säsong och djurslag för att uppnå den betesintensitet som krävs för att nå bevarandemålen för skötselområdet. Ett naturvårdsanpassat året runt bete och/eller perioder med svagt eller

obefintligt betestryck kan vara lämpligt, men lämplig betesregim kan förändras över tid och behöva anpassas. Bete med nötkreatur eller sambete med nöt och häst är att föredra. Fårbete riskerar normalt att leda till minskad blomrikedom och bör därför inte bedrivas, om inte långa betesuppehåll som möjliggör för rik blomning och frösättning kan ske.

- Fläckvis gräsbränning och mossrivning får ske för att gynna etablering av blommande örter.
- Skapande av sand/jordblottor får ske.

1.2.3 Skötselområde 4:B Unglövskog (ca 0,8 hektar)

Beskrivning

Området är ett delområde till skötselområde 4. Övriga delområden, med dess bevarandemål och åtgärder finns beskrivna i skötselplanen från 2023 dnr: 511-3172-17.

Skötselområdet är en liten del av en tätvuxen ungskog med gran, asp, klibbal, hassel, björk och sälg på fuktig mark. Fältskiktet är dåligt utvecklat på grund av hög beskuggning. Kronverken utgörs ofta av små ruskor i toppen av rakstammiga smala träd.

Bevarandemål

- Arealen lövskog ska vara ca 0,8 hektar.
- En variation av lövträd såsom klibbal, sälg, ek och asp ska finnas i trädskiktet.
- Gran ska i princip inte förekomma.
- Skötselområdet ska ha ett olikåldrigt trädskikt med en betydande mängd äldre träd eller träd med strukturer som normalt uppstår på äldre träd.
- Det får gärna finnas lövträd i olika grader av ljusexponering.
- Det ska finnas död ved i olika nedbrytningsstadier.

Skötselåtgärder

- Friställningar för att gynna framför allt sälg, klibbal och ek får ske. Friställning får gärna ske genom avverkning, ringbarkning och röjning av gran.

- Avverkning, ringbarkning och röjning av gran och liknande åtgärder för att kraftigt minska andelen gran.
- Veteranisering av lämpliga träd får utföras.
- Skötselområdet får gärna ingå i en större betesfälla men kan också vara obetat.

1.2.4 Skötselområde 5 Marina miljöer (0,5 hektar)

Området ingår i det befintliga skötselområde 5 som finns beskrivet i skötselplanen från 2023 dnr: 511-3172-17.

Skötselåtgärder

Inga åtgärder

Bilagor

5.1 Skötselplanskarta

Referenser

Hedin, J., Niklasson, M. & Bengtsson, V. 2018. Veteranisering – verktyg istället för tid. Fauna & Flora. 113:2, 13 -25.

Nitare, J. 2019. Skyddsvärd skog, naturvårdsarter och andra kriterier för naturvärdesbedömning. Skogsstyrelsen. Jönköping.

Webbplatser

Artdatabanken, rödlistade arter, <http://artfakta.artdatabanken.se/>

Naturvårdsverket. Art- och naturtypsvisa vägledningar för Natura 2000. Naturvårdsverkets hemsida: <http://www.naturvardsverket.se/Stod-i-miljoarbetet/Vagledningar/Skyddad-natur/Natura-2000/>

Riksantikvarieämbetets fornlämningsregister, <http://www.fmis.raa.se>

Artportalen, <http://www.artportalen.se/>

Geologiska data, <http://www.sgugeolagret.se/GeoLagret/>

Historiska kartor har laddats ner via Lantmäteriets e-tjänst [Arkivsök](#)

Skötselplanskarta för utökad del av Naturreservatet Isgärde kustlövskog

